

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ &
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ**

Αθήνα 17-6-2016

Αριθ. πρωτ. Δ.Γ1δ/ οικ.44890

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Ταχ Κώδικας : 104 33
Πληροφορίες : Γρ. Δ/ντριας
Τηλέφωνο : 2132161352
FAX : 210 8821333

**ΠΡΟΣ: Α .ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΥΠΕ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΩΝ
ΟΛΕΣ ΤΙΣ Π.Ε ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ
Β. 1.Δ/ΝΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΕΡ/ΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ
& ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
2. Δ/ΝΣΕΙΣ ΠΕΡ/ΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ &
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΕΔΡΕΣ ΤΟΥΣ**

ΘΕΜΑ: Λήψη μέτρων προστασίας της Δημόσιας Υγείας σε χώρους διαμονής προσφύγων -μεταναστών

- ΣΧΕΤ:** 1) Η Γ1δ/οικ.17905/4-3-2016 (ΑΔΑ: 6ΙΚΔ465ΦΥΟ-ΚΕΗ) εγκύκλιός μας
2) Η Γ1δ/οικ.20761/17-3-2016 (ΑΔΑ: 712Φ465ΦΥΟ-Ζ73) εγκύκλιός μας περί
“ Λήψης μέτρων διασφάλισης της ποιότητας του πόσιμου νερού σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών “
3) Η Γ1α/Γ.Π. οικ. 36436/20-5-2016 εγκύκλιός μας περί “ Πρόσθετων μέτρων Πρόληψης μετάδοσης ασθενειών από τους διαβιβαστές “
4) Η Γ1β/Γ.Π. οικ. 37840/26-5-2016 εγκύκλιός μας περί “ Μέτρων για τη Διασφάλιση της υγιεινής και της ασφάλειας των παρεχόμενων συσσιτίων – τροφίμων & ποτών σε οργανωμένες δομές φιλοξενίας προσφύγων-μεταναστών “
5) Η Υ2/2600/01 ΚΥΑ ΦΕΚ 892/11-7-01, όπως τροποποιήθηκε με την ΔΥΓ2/Γ/Π/ οικ. 38295/2007 ΦΕΚ 630/τ.β./26-4-07 και ΦΕΚ 986/τ.β/18-6- 07 ΚΥΑ, σε συμμόρφωση προς την οδηγία 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 3ης Νοεμβρίου 1998)
6) Η Α1β/4841/79 (ΦΕΚ 696/Β/79) Υ.Δ. για την “ποιότητα εμφιαλωμένων νερών όπως ισχύει
7) Το Π.Δ. 433/83 (ΦΕΚ 163/Α/83) “ “Όροι εκμετάλλευσης και κυκλοφορίας στο εμπόριο των φυσικών μεταλλικών νερών “ , και οι τροποποιήσεις του
8) Οι Υ1/Γ.Π. 115635/17-2-2014 και Υ1/Γ.Π. οικ. 19334/27-2-2014 εγκύκλιοί μας

Σε συνέχεια των παραπάνω σχετικών και για λόγους επιτακτικής διασφάλισης και προστασίας της Δημόσιας Υγείας στους χώρους διαμονής προσφύγων –μεταναστών σας υπενθυμίζουμε τα εξής:

Κατά τη διάρκεια της προσωρινής διαμονής των προσφύγων και μεταναστών σε σκηνές σε ανοιχτούς χώρους, σε προκατασκευασμένες οικίες κ.λπ, θα πρέπει να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση των νέων συνθηκών ύδρευσης και αποχέτευσης που προκύπτουν, συμπεριλαμβανομένων και των μέτρων ορθής διαχείρισης των στερεών αποβλήτων (αστικά απόβλητα, αδρανή υλικά κ.α.). Επιπλέον, ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να λαμβάνεται για την προστασία τους από ενδεχόμενη έκθεσή τους σε ερπετά, τρωκτικά, αρθρόποδα, έντομα και άλλους διαβιβαστές

A. 1. Οι χώροι διαμονής προσφύγων –μεταναστών θα πρέπει να διαθέτουν τα απαραίτητα έργα υποδομής για την υγιεινή διαβίωση, όπως:

✓ **Για τη διασφάλιση της ποιότητας του πόσιμου νερού**

Το πόσιμο νερό ως δημόσιο αγαθό και ζωτικής σημασίας για τον άνθρωπο μπορεί να διατεθεί ασφαλώς είτε μέσω δικτύου, εάν υπάρχει η δυνατότητα, είτε ως εμφιαλωμένου νερού, είτε με βυτία. Σε κάθε περίπτωση όμως η ποιότητα του νερού θα πληροί όλους τους όρους και τις προϋποθέσεις του νομοθετικού πλαισίου που το διέπει (σχετ. 5,6,7).

✓ **Για τη διασφάλιση υγιεινού τρόπου διάθεσης λυμάτων**

1. Η χρήση υφιστάμενων αποχωρητηρίων αλλά και η τοποθέτηση χημικών αποχωρητήριων θα πρέπει να γίνεται κατά τρόπο που να διασφαλίζεται και προστατεύεται η Δημόσια Υγεία.

Ο αριθμός των συνολικών αποχωρητηρίων πρέπει να είναι ικανός, ώστε να εξυπηρετούνται οι ανάγκες υγιεινής του συνόλου των ατόμων που θα τις χρησιμοποιούν και να εξασφαλίζεται η μεταφορά και διάθεση των λυμάτων τους σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Θα πρέπει να προβλέπεται υπεύθυνος καθαριότητας.

2. Οι λεπτομέρειες για τα έργα υγιεινής καθορίζονται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση από την υγειονομική υπηρεσία, με βάση τις ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις και με γνώμονα την προστασία της υγείας των ατόμων που διαμένουν και της δημόσιας υγείας γενικότερα.

✓ **Δυνατότητες ατομικής καθαριότητας κατά προτίμηση σε κοινόχρηστα λουτρά και πλύσης ιματισμού**

✓ **Δοχεία συλλογής και μέσα αποκομιδής των στερεών απορριμμάτων**

Η τοποθέτηση δοχείων συλλογής απορριμμάτων και η εξασφάλιση των μέσων αποκομιδής των στερεών απορριμμάτων είναι επιβεβλημένα για την αποφυγή κινδύνου ρύπανσης και μόλυνσης του περιβάλλοντος και των επιπτώσεων για τη Δημόσια Υγεία, που μπορεί να προκληθούν από τη μη ορθή διαχείριση των απορριμμάτων.

Πέραν της αισθητικής ρύπανσης, η επί μακρόν παραμονή των απορριμμάτων συμβάλλει στην επιτάχυνση διεξαγωγής αερόβιων και αναερόβιων διεργασιών (αύξηση του μολυσματικού φορτίου) και στην εκδήλωση κινδύνων μετάδοσης μολυσματικών ασθενειών παρουσία φορέων μετάδοσης, δυσμενείς καιρικές συνθήκες (αέρας, έντονες βροχοπτώσεις κ.λ.π).

✓ **διαχείριση αποβλήτων υγειονομικού χαρακτήρα**

Τα απόβλητα που παράγονται από υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και πρόληψης, που ενδέχεται να παρασχεθούν σε πρόσφυγες και μετανάστες στους χώρους διαμονής, προσομοιάζουν στα απόβλητα Υγειονομικών Μονάδων όπως αυτά ορίζονται στη σχετ. 146163/2012 (ΦΕΚ 1537/τΒ/8-5-12) «Μέτρα και όροι για τη διαχείριση αποβλήτων Υγειονομικών Μονάδων» ΚΥΑ. Ο φορέας που παρέχει τις υπηρεσίες υγείας, σε συνεργασία με τον φορέα που διαχειρίζεται το χώρο, έχει την ευθύνη ορθής διαχείρισής των αποβλήτων, με τον ενδεδειγμένο κάθε φορά τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία της Δημόσιας Υγείας και του Περιβάλλοντος, γενικότερα.

Β. Όσον αφορά το θέμα της ασφαλούς **σίτισης** των προσφύγων- μεταναστών ισχύουν τα αναφερόμενα στην Γ1β/Γ.Π./οικ.37840/26-5-2016 εγκύκλιο του Υπουργείου μας (σχετ.4)

Γ. Για το θέμα της πρόληψης μετάδοσης ασθενειών από τους **διαβιβαστές** και τα πρόσθετα μέτρα πρόληψης που πρέπει να λαμβάνονται ισχύουν τα αναφερόμενα στην (σχετ. 3) εγκύκλιο του Υπουργείου μας.

Δ. 1. Θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για την προστασία από **δήγματα ερπετών**. Προληπτικά σχετικά με τα σκευάσματα για την απώθηση φιδιών, σας γνωρίζουμε ότι αυτά είναι βιοκτόνα προϊόντα και ως εκ τούτου πρέπει να διαθέτουν έγκριση κυκλοφορίας από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Λίστα με τα εγκεκριμένα απωθητικά υπάρχει στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης στον παρακάτω σύνδεσμο :

http://www.minagric.gr/syspest/syspest_houses.aspx (τόσο κάτω από την επιλογή "ερπετά", όσο και κάτω από την επιλογή "φίδια").

2. Για την αντιμετώπιση δηγμάτων από ερπετά (π.χ. φίδια) διατίθενται κατάλληλα αντίδοτα (αντιοφικοί οροί), σύμφωνα με τις σχετικές (8) εγκυκλίους μας.

Τέλος επισημαίνεται ότι, επειδή το θέμα της εγκατάστασης των προσφύγων-μεταναστών είναι σε συνεχή εξέλιξη, παρακαλούμε για όσο το δυνατόν συστηματικούς υγειονομικούς ελέγχους, και συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (υγειονομική υπηρεσία, οικείος ΟΤΑ, λιμενική αρχή, αστυνομική αρχή), με απώτερο σκοπό την προστασία και διασφάλιση της Δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος γενικότερα.

Τα αποτελέσματα των ενεργειών σας, παρακαλούμε όπως κοινοποιούνται και στο Υπουργείο για ενημέρωση.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης
Α) Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας
Π. Κανελλοπούλου 4 101 77

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

α/α

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ

Β) Γεν. Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής
Γεν. Δ/ση Μεταναστευτικής Πολιτικής
Ευαγγελιστρίας 2 103 63 ΑΘΗΝΑ
Γ) Γεν.Δ/ση Αποκέντρωσης & Τοπ. Αυτ/σης
Δ/ση Οργάνωσης & Λειτουργίας ΟΤΑ

2. Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας

Λ. Μεσογείων 227-231
15451 ΧΟΛΑΡΓΟΣ

**3. Υπουργείο Ναυτιλίας &
Νησιωτικής Πολιτικής**

Γρ. Υπουργού

4. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
Δ/ση Φυτικής Παραγωγής
Τμήμα Φυτοπροστασίας & βιοκτόνων προϊόντων

5. Όλες τις Περιφέρειες της χώρας
Γραφεία Περιφερειάρχων

6 . ΕΚΕΠΥ

Λεωφόρος Κηφισίας 39,
Μαρούσι 15123

7. Κ.Ε.Ε.Λ.Π.Ν.Ο

Γρ. Προέδρου
Αγράφων 3-5
15123 Μαρούσι

8. Σ.Ε.Υ.Υ.Π.

ΠΕΙΡΑΙΪΩΣ 205
118 53 ΑΘΗΝΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Αν . Υπουργού
3. Γραφεία Γεν. Γραμματέων
& Αν. Γεν. Γραμματέα
4. Γραφεία Προϊσταμένων Γεν. Δ/σεων
5. Γ1α,β,δ